

УКРАЇНСЬКЕ СЛОВО

Ціна примірника

16 сот.

На провінції

20 сот.

політична, економічно-суспільна й літературна часопись. (Редакція: Руська 3).

Виходить щодня
рано крім понеділка

Умови передплати у Львові:

На рік	44— К.
" півроку	22— "
" чвертьроку	12— "
" місяць	4— "

В краю і державі:

На рік	56— К.
" півроку	28— "
" чвертьроку	15— "
" місяць	5— "

За границю:

В Німеччині	56 мар.
В Америці	26 док.
В інших державах	84 фр.

Ціна оголошень:

Стрічка двошпальтова або її місце 60 с,
в надісланім 1 К, в опонітках 1-50 К,
в редакційній часті перед або по ко-
винках 2 К. Некорольогія 2 К. Слова тов-
стим друком подвійно. Оголошення на
суботу і неділю подвійно. Постійні о-
голошення за окремими умовами.

Мир з Україною.

Ніч з 8. на 9. лютого 1918. остане епохальною в історії культурного світа. Сеї ночі підписано перший мировий договір по три і пів роках кривавого бенкету і положено сим угольний камінь під храм світового мира. А державою, що перша приложила руки до сего великого вселюдського діла, є наша славна Мати Україна; а народом, що всім воюючим народам світа дав примір та показав шлях, що ним повинно піти усе людство, є великий, старокультурний, в горнілі світової війни відроджений український нарід. Свій перший виступ на сцені новочасної історії зазначила українська нація великим міжнародним ділом вселюдського значіння, приносячи людству почин до реалізації ідеї, що є сьогодні ідеєю соток і соток мільонів людей. Україна вписала отсим своє ім'я золотими нетлінними буквами в книгу розвитку людства, промощуючи людству шлях до кращої долі, до кращого життя. Початок свого міжнародного існування як суверенна, міжнародно признана одиниця зазначила Україна ділом, що здобуває їй відразу почесне місце серед народів культурного світа, що остане дорожочним хрусталем в змаганях усього людства. Щасливий сей, хто сьогодні може назвати себе сином чи донькою України, сином чи донькою народу, що вказує людству шлях до будучини. Благородна гордість може розпирати сьогодні грудь кожного, кого виколисала українська мати, кого вилеліяла українська пісня, кого вигодувала українська земля, кого виростило українське небо — кожного, хто по наших праділах одічив безмежний та неоцінений скарб високогуманної, широдемократичної, та глибокогуманної, хоч по верху безпретенсіональної української культури. Благородна гордість може підняти сьогодні в гору наші так довго похилені чола — що Україна гряде попереду культури людства.

Протягом тисячеліття свого історичного існування Русь-Україна все — коли їй доведеться грати роль — була культурним, творчим чинником у міжнародній сімї. Своє державне життя — а здвигала вона його двічі у минувшині — опирала вона не на поневоленю других, а на організацію власних культурних, творчих сил. Стоячи як забороло Європи проти татарщини, Україна у безнастанних боях за своє існування вмїла здвигати власну, демократичну культуру та ще й служити нею своїм щасливішим сусїдам. Суїдуючи з аристократичною Польшею чи деспотичною Московією, Україна обстоювала постійно ідею народоправства та зрівняння людей — тоді, коли ідеї сї шойно прозябали на Заході. І коли Україна проливалася ріки своєї та чужої крові, то не за поневоленю других і не в кривду другим, а за власну волю, та за реалізацію і в обороні сїх гуманних демократичних ідеалів. За отсі ідеали прославили нашу минувшину містець пламенного слова Шевченко, та суспільний аналітик і мислитель Драгоманів — котрих ідейна високогуманна спадщина лягла в основу вихованя сучасного українського покоління — в тім і творців та керманівчів молодого української держави. Коли нова Україна несе людству мир, а всім своїм горожанам справдішну рівноправність, се не припадок ані нанесене доктринерство; се ідейна спадщина століть, се доробок тисячелітньої людської культури, се живо сївби всіх великих сївачів української

думки від Ярослава до Франка, се вислів глибоко-вкоріненої національної психології.

Цїла Європа потапає еше все у хаосі війни, давить ся в обіймах милїтаризму. Демократія і самоозначене народів стали кличами, що ними наче опуками перекидують ся лукаві дипломати проміж собою, поцілюючи ними противника, а відкидаючи їх від себе. І російська революція не видержала огненої проби пристосованя сїх кличів ужитю, заміняючи демократію диктатурою червоної гвардії а самоозначене народів червоним імперіалізмом. Одна Україна вмїла провести в житє без митарства і лукавства клич самоозначеня і демократії для себе самої і для всіх, хто живе під омофором України. Одна Україна є сьогодні країною, де справді царить правдива свобода, де справді володіє демократія і де справді зреалізована рівноправність та самоозначене народів. І в тій реалізації великих людських ідеалів у себе, у своїм кутрі, в тій згідности суспільної політичної практики з теорією, іде Україна рівнож попереду усеї Європи, даючи світлий примір всім сусїдам та всім державам обох воюючих сторін.

Мир осередних держав з Україною творить епоху не лише для загально-міжнародних відносин. Він має рішаче значінє і для України самої, а тим самим і для всего українського народу, де би він не жив. Україну признано остаточно суверенним, рівнорядним чинником міжнародного права, признано окремою, цілком самосійною державою. Що небудь може ще зайти в міжнародних відносинах, як небудь ще може повернути ся дальший розвиток подій на Сході Європи, куданебудь на Заході перехилить ся важка воєнного щастя — Україна уже не зникне з карти Європи. Сорокмільонова нація добула собі належне місце серед сімї культурних націй світа і вона сего місяця уже більше не попустить. Запорукою сего не тільки міжнародна потреба української держави та інтерес і воля багатьох держав бачити Україну самостійним членом людства — але й сам внутрішній зміст державного життя молодого української республіки.

Щирє і культурне воплочуване демократії в житє — отсе та велика сила, що движе українську справу, що несе українську державність поверх розбурханого океану європейських подій. Демократичний зміст української державности отсе та гранїтна основа, на якій збудований незрушимий храм її щасливої і світлої будучности. Український нарід може бути спокійним за будучність своєї держави і свого — без огляду на те, куда ще доля поверне державне судно України, як-небудь уложать ся її відносини до сходу чи до заходу та який небудь внутрішній режим буде в Україні.

Одній ще думці вважаємо сьогодні за вказанє дати на сїм місци твердий вислів — а іменно, що Україна свою волю повинна за вдячувати лише собі, що не лежить в її інтересі шукати протекторів та що невиключена для неї можливість уладнати свої відносини до Великої Росії так, аби між двома найбільшими народами Сходу Європи не відчинилась прїрва, яка би змушувала Україну шукати опори поза собою. В своїм останнім універсалі, оголошуючи повну суверенність України, Укр. Центр. Рада заявила, що українські установчі збори ще рішать, чи Україні не оставати таки

у федерації з другими республіками колишньої російської імперії.

Дипломатичний заступник України на Західну Європу, п. Гасенко, заявив у ноті до французького правительства, що Україна не думає ангажуватись по стороні ні одної з воюючих сторін. Повна рація. Україна не має інтересу воювати з Великою Росією та, коли-би не централістичний імперіалізм Петрограду, то великоруська демократія була-би найкращим ідейно найбільш зближеним Україні сусїдом.

Великий момент вступленя України у міжнародну сімю держав викликає у нас, австро-угорських Українців, побіч великого під'єму духа, також і деякі тривожні рефлексії. Ми, сини землі Данила, Льва та Юрія — кров з крові та кість з кістки великого, єдиного і неподільного українського народу. Серця наші зложені неподільно там, у золотoverхїм, стариннім Києві, над могутньою лентою батька-Славутиці. Між нами, галицькою землею, а Українською Республікою остане державний кордон. Ми лишимось поза межами української держави, а тим самим і поза тою безпекою, що дає наші власна держава. І тому у нас, австрійських Українців, вириваєсь з елементарною силою запит: що буде з нами, що буде з австрійською Україною? Полїтика держави супроти нас не дає нам основи до оптимізму та до довіри до неї. Знаємо добре ті уперті пляни нашим коштом заспокоїти Польщу! І знаємо те, що неподільність Галичини рівна для нас оставаню під другою Польщею! Свідомість, що сейчас за Сокалем, Бродами і Підволочиськами розкинулась поперець цілого півдня східної Європи велика українська держава, каже нам одмаче вірити, що у Відні переведеть ся вже раз основну ревізію відносин держави до її українських горожан. Дотеперішній стан поневоленя Українців Поляками стає неможливим до дальшого піддержаня, а тим менше дасть ся сьогодні подумати прилученє нас до Польщі. Булоби се знаком до нової війни на Сході Європи та початком нового занепаду Польщі, так само як се уже було в історії.

Як сказано — і відносини у Галичині мусять пристосуватись до факту існуваня української держави. О межу з Україною не може і не сміє існувати поневолений український нарід з Австрії. Ми, австрійські Українці, мусимо одержати повне самоозначене в безпосередній звязі з осередком держави та з виключенєм всякого непрошеного посередництва. В межах Австрії ми мусимо держати такі свободи, які-би дорівнювали свободі, яку би ми мали в українській державі. Ми мусимо самі собою правити — через власний, український собою і власну, українську управу. Жадного опікуництва чи спутаня нас Поляками ми не знесемо, а ту завзяту борбу, що ми вели за своє визволенє з ляцького ярма, ми скріпимо в стократ і в тисячкрат, коли би отсе ярмо дальше лишено нам на карках. Се нехай знають всі, хто побитий невилічимою слїпотою — схотїв би може правити нами по старому. Австрійська / п'ятимільонова Україна, свідома сусідства 40-мільонової української держави, не дасть себе трактувати дотеперішними методами, але зголошуєть ся сьогодні по своє право на самоозначенє, на самоуправу, в тій незломній вірі, що реалізацію його, по доброму чи по злomu, вона здобуде. Кажемо се „во всеуслїшаніє“ всему світу — так само Відневи, як Варшаві, як і Київу — одним, щоби не повторювали помилок, за які — опісля каляли би ся, другим, щоби знали, на що чи-

